

Aktører i velfærdssamfundet

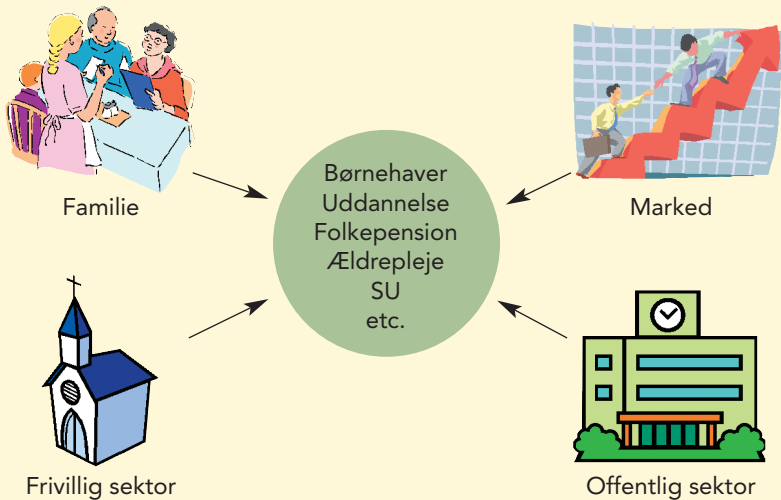

Fig. 22.1 Aktører i velfærdssamfundet.

De tre velfærdsmodeller

UNIVERSEL MODEL

Lande:	Danmark, Sverige, Norge
Hvem har ansvaret:	Staten
Finansiering af sociale ydelser:	Finansieres via skatter
Hvem modtager:	Alle får principielt det samme
Hvem har flest fordele:	Personer med lavest indkomst og ustabil tilknytning til arbejdsmarkedet
Social omfordeling:	Stor

RESIDUALE MODEL

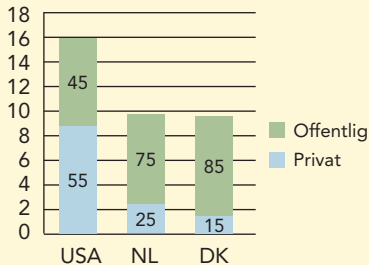
Lande:	USA, UK, Australien
Hvem har ansvaret:	Personen selv. Privat velgørenhed
Finansiering af sociale ydelser:	Private forsikringer. Staten i begrænset omfang
Hvem modtager:	Kun de svageste modtager og ydelserne er lave
Hvem har flest fordele:	De der tjener mest pga. lav skat
Social omfordeling:	Lille

ARBEJDSMARKEDSBASEREDE MODEL

Lande:	Tyskland, Frankrig, Holland m.fl.
Hvem har ansvaret:	Arbejdsmarked, stat og familie
Finansiering af sociale ydelser:	Finansieres via tvungne sociale bidrag
Hvem modtager:	Alle modtager sociale ydelser, men personer der har eller har haft tilknytning til arbejdsmarkedet modtager mest
Hvem har flest fordele:	Personer der har tilknytning til arbejdsmarkedet
Social omfordeling:	Mellem

Fig. 22.2 Hovedpunkter i de 3 velfærdsmodeller.

Sundhedsudgifter i % af BNP

Uddannelsesudgifter i % af BNP

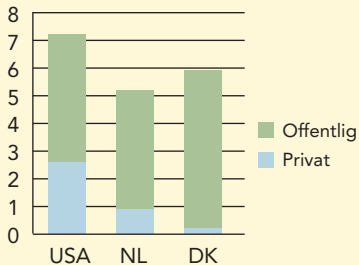

Fig. 22.3 Sundhedsudgifter i % af BNP, fordelt på offentlig og privat finansiering i 2008.

Kilde: OECD: Health at a Glance 2010. Note: NL = Holland

Fig. 22.4 Uddannelsesudgifter i % af BNP, fordelt på offentlig og privat finansiering i 2008.

Kilde: OECD: Education at a Glance 2010.

Aldersfordeling i Danmark 2000-2050

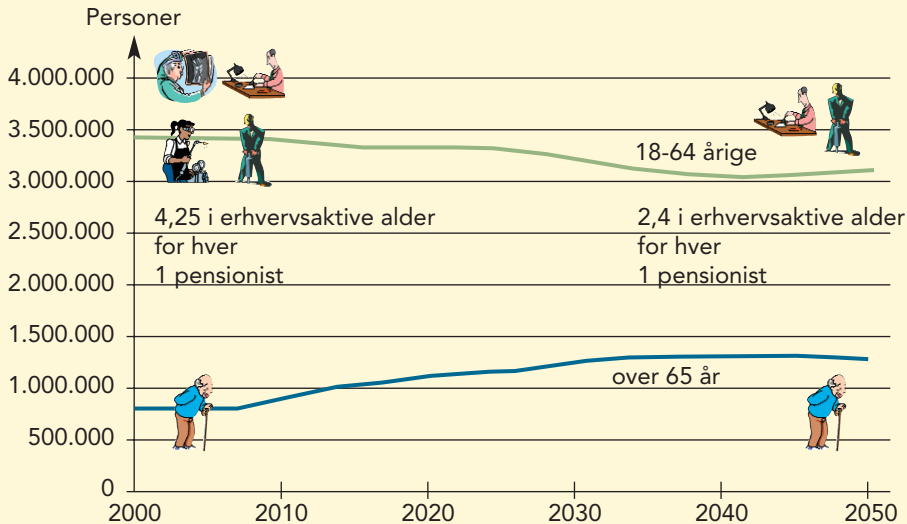

Fig. 22.5 Ændringer i befolkningssammensætning i Danmark til 2050.

Kilde: Danmarks Statistik, 2010.

Middellevetid i Danmark

2000	76,9 år
2010	78,5 år
2040*	83,7 år

Fig. 22.6. Middellevetid i Danmark.

Kilde: Danmarks Statistik, 2011.

* = Forventet tal

Fremtidens pensionsalder

Fødselsår	1950	1970	1995	2010
Restlevetid efter 60 år*	24,3	26,5	29,3	30,8
Efterlønsalder	60	64	68	70
Pensionsalder	65	69	73	75

Fig. 22.7 Fremtidens pensionsalder.

Kilde: Bemærkninger til lovforslag om velfærdsreform 2006.

* = Angiver det antal år, man forventes at leve, efter man er fyldt 60 år.

Offentlig ansatte 1965-2010

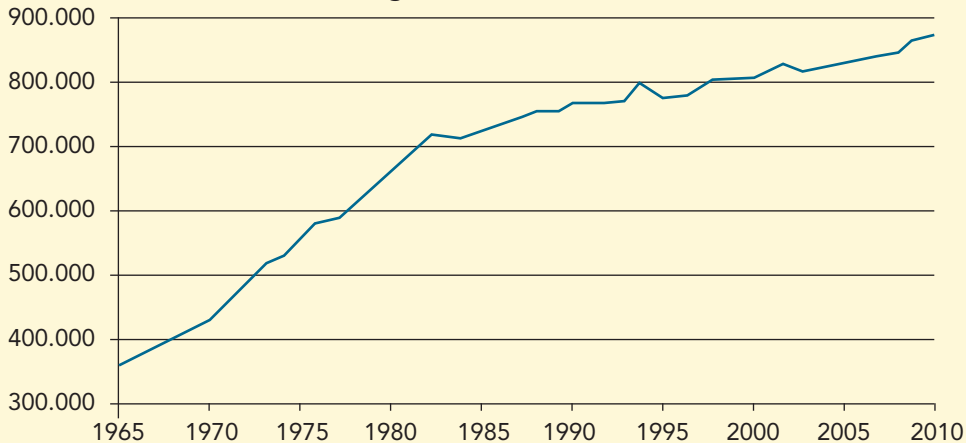

Fig. 22.8 Antal offentligt ansatte 1965- 2010.

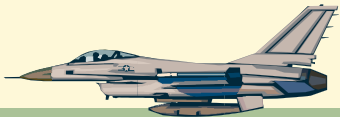
Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken 2011.

Offentlige finanser for 2009			
	Mia. kroner	Procent af samlede offentlige udgifter	Kroner pr. dansker
Overførselsindkomster	285	29,4	51.584
Folkepension	88	9,1	15.928
Efterløn	21	2,2	3.801
Førtidspension	38	3,9	6.878
Dagpenge	15	1,5	2.715
Kontanthjælp	13	1,3	2.353
Syge- og barsel	25	2,6	4.525
Tilskud til børn	14	1,4	2.534
SU	13	1,3	2.353
Boligsikring og boligydelse	12	1,2	2.172
Andre overførsler	46	4,7	8.326
Udvalgte funktionsområder	328	33,8	59.367
Politi, retsvæsen, brandvæsen mv.	20	2,1	3.620
Forsvar	23	2,4	4.163
Sundhedsvæsen	143	14,7	25.882
Kultur	11	1,1	1.991
Uddannelse i alt	131	13,5	23.710
Heraf:			
Folkeskole	66	6,8	11.946
Ungdomsuddannelser	27	2,8	4.887
Voksen- og efteruddannelse	14	1,4	2.534
Videregående uddannelse	24	2,5	4.344
Øvrige udgifter	226	23,3	40.905
Offentlige udgifter i alt	970	100,0	175.566

Fig. 22.9 Sådan anvendes de offentlige udgifter.

Kilde: Danmarks Statistik, 2011.

Hvad vil du vælge?

Et nyt jagerfly til forsvaret:
1.000 mio. kr.

1 km. motorvej:
210 mio. kr.

En ny skole til 450 elever:
150 mio. kr.

En hofteoperation:
80.000 kr.

300 flere politibetjente:
250 mio. kr.

En HG elev pr. år:
75.000 kr.

Fig. 22.10 Prisen på nogle udvalgte offentlige ydelser.

Statens skatteindtægter 2009

	Mia. kr.	% fordeling
Indkomstskat	491	62
Moms	168	21
Grønne aftiger	65	8
Andre afgifter	34	4
Andre skatter	42	5

Fig. 22.11 Skatteindtægterne i 2009.
Kilde: Danmarks Statistik, 2011.

Skatter

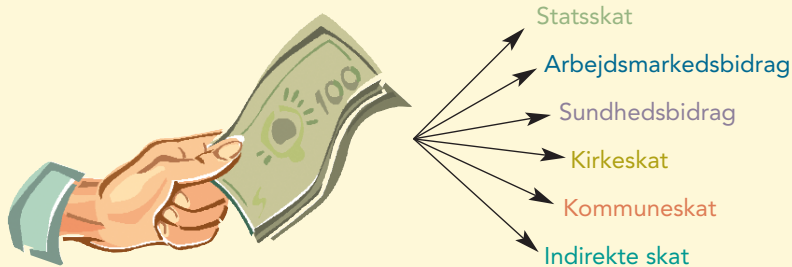

Fig. 22.12 Der betales skat til flere forskellige områder i Danmark.

Opdeling af indkomstskat 2011

Skatteprocent

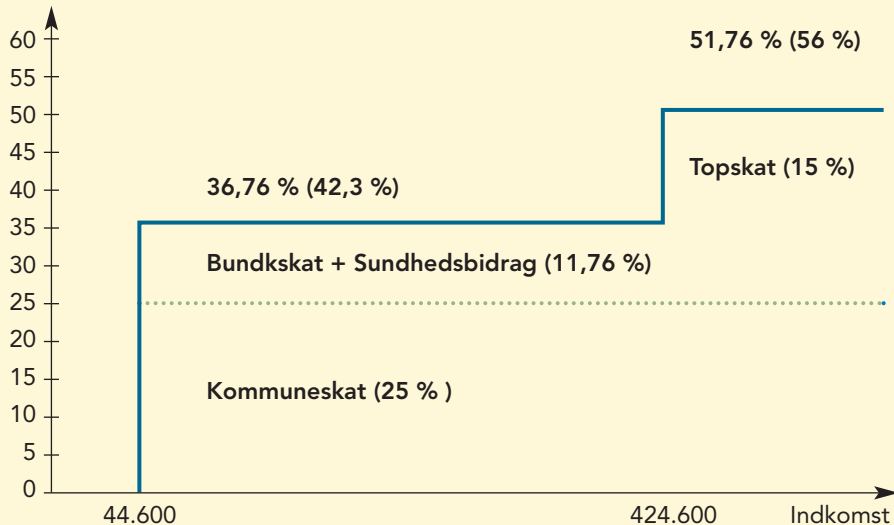

Fig. 22.13 Indkomstskattens sammensætning i 2011.

Note: Arbejdsmarkedsbidraget på 8 % udgør kun en reel beskatning på ca. 4 %. Det skyldes at arbejdsmarkedsbidraget bliver trukket fra den skattepligtige indkomst, og derfor reduceres skattevirkningen til det halve. Værdien af beskæftigelsesfradraget er heller ikke medtaget i figuren.

Moms og afgifter fordelt på forskellige områder

	Mia. kr.	I % af alle afgifter
Moms	168	67
Registreringsafgift på biler	12	5
Energiafgifter	36	14
Tobaksafgift	7	3
Øl, vin og spiritus	3	1
Andre afgifter	26	10
I alt	252	100

Fig. 22.14 Moms og afgifters fordeling på forskellige områder 2009.

Kilde: Danmarks Statistik 2011.

Grønne afgifter

	2009 Mia. kr.
Energiafgifter	31,6
Afgifter vedr. motorkøretøjer	24,1
Miljøafgifter	9,4
Grønne afgifter i alt	65,1

Fig. 22.15 Grønne afgifter 2009.

Kilde: Skatteministeriet, 2011.